Republica Moldova
mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3

Dosarul nr. 3-1626/2024

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat în ședință de judecată publică în data de 31 iulie 2024, în Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3

În conformitate cu art. 226 alin. (2) Cod administrativ, deoarece participanţii la proces au depus cerere de apel, hotărârea este întocmită **integral în termen de 45 de zile lucrătoare calculate începând cu data recepționării materialelor cauzei la 09 septembrie 2024**, având în vedere inclusiv perioada în care judecătorul s-a aflat în concediu anual de odihnă în perioada 05 august 2024 – 06 septembrie 2024.

31 iulie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău
sediul Rîșcani

În conformitate cu art. 46 alin. (1) CPC, instanța de judecată specializată pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ:
Președintele ședinței, judecător, Bolocan Elena,
Grefier, Negru Elena,
Interpretului Bujor Neonila,
Cu participarea:
Reclamantului Maceret Alexei, reprezentat de către avocatul Scutelnic Valeriu,
Reprezentantului autorității publice pârâte, Nacu Lilia,

Fiind respectată procedura legală de citare a participanților la proces, înaintea pronunțării pe fond, participanții la proces având posibilitatea de a-și expune punctul de vedere verbal și/sau scris în conformitate cu art. 38, 218 Cod administrativ al RM,

Examinând în **ședință publică în limba de stat în procedura contenciosului administrativ în limitele controlului judecătoresc – acțiunea în contencios administrativ** înaintată de Maceret Alexei împotriva Agenției Servicii Publice IP Departamentul stare civilă, privind anularea refuzului nr. 576 din 30 ianuarie 2024, cu obligarea admiterii cererii privind schimbarea numelui de familie din „Maceret” în „Macheret”, –

C o n s t a t ă:

Acțiunea în contencios administrativ:

În data de 21 martie 2024 Maceret Alexei s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Agenției Servicii Publice IP Departamentul stare civilă, privind anularea refuzului nr. 576 din 30 ianuarie 2024, cu obligarea admiterii cererii privind schimbarea numelui de familie din „Maceret” în „Macheret”.

Argumentează că, în data de 18 ianuarie 2024 reclamantul Maceret Alexei a înregistrat în „Registrul de evidență al corespondenței de intrare” cererea nr. 139 privind schimbarea numelui de familie din „MACERET” în „MACHERET”.

Prin răspunsul nr. 576 din 30.01.2024 emis de Departamentul stare civilă Serviciul stare civilă Ciocana mun. Chișinău al Agenției Servicii Publice, reclamantul a fost informat despre faptul că cererea nr.139 din 18.01.2024, referitor la schimbarea numelui de familie din „Maceret" în „Macheret" nu poate fi satisfăcută din următoarele motive: - Numele de familie se dobândește prin efectul filiației și se modifică prin efectul schimbării stării civile sau prin procedură administrativă în baza cererii de schimbare a numelui de familie, în condițiile prevăzute de lege. - Schimbarea numelui nu este un drept absolut al persoanei fizice; - Schimbarea numelui de familie nu se permite în cazurile cînd se solicită transliterarea acestora cu caractere latine în baza regulilor ortografice ale unei limbi străine sau cu utilizarea unor semne diacritice.

Considerând drept neîntemeiat refuzul Serviciului stare civilă Ciocana mun. Chișinău Departamentul stare civilă al Agenției Servicii Publice, exprimat prin Răspunsul nr. 576 din 30.01.2024, de către reclamant la data de 01 martie 2024 a fost depusă la Agenția Servicii Publice cerere prealabilă, prin care a fost solicitată anularea refuzului contestat și care, prin Răspunsul nr.0l/M-167/24 din 15.03.2024 al ASP RM cererea prealabilă declarată a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Consideră că, răspunsul nr. 576 din 30.01.2024, respectiv răspunsul nr.01/M-167/24 din 15.03.2024 urmează a fi anulate, invocând faptul că, la examinarea cererii n-au fost luate în considerație în deplină măsură argumentele și necesitatea schimbării numelui de familie invocate în cerere de către solicitantul Maceret Alexei.

Argumentează că, la baza refuzului, autoritatea a admis interpretarea incorectă a normelor legale ce reglementează litigiul dat de către organul emitent, deoarece normele legale aplicate de emitent nu reglementează litigiul dat și nu întemeiază refuzul în schimbarea numelui de familie din „Maceret" în „Macheret", corespunzător.

Prin prisma prevederilor art. 36 alin.(2) Cod civil, art. 49 alin.(2), 50 din Legea privind actele de stare civilă nr. 100 din 26.04.2001, care au stat la baza refuzurilor contestate, se constată că normele date nu interzic schimbarea numelui de familie a solicitantului, dar reglementează dreptul și procedura de înregistrare a schimbării numelui de familie al acestuia.

Astfel, prin respingerea cererii nr.139 din 18.01.2024 și cererii prealabile din 01.03.2024 declarate de către reclamant au fost încălcate drepturile fundamentale ale acestuia conform art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 53 și art. 54 din Constituția Republicii Moldova și, în conformitate cu art. 20, 224 Cod administrativ, art. 31 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04.11.1950, solicită admiterea acțiunii în contencios administrativ.

Referința autorității publice pârâte În apărarea sa pârâtul a înaintat referință, solicitând respingerea ca neîntemeiată a acțiunii în contencios administrativ înaintate de către Maceret Alexei.

Argumentează că, în temeiul pct. 2 din Statutul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice" aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 314/2017 cu privire la constituirea Agenției Servicii Publice, Agenția este o instituție publică, fondată de Guvern, care deleagă exercitarea funcției de fondator a Cancelariei de

Stat, a cărei activitate arc scopul de a facilita și eficientiza procesul de prestare a serviciilor publice. Iar, potrivit pct. 7, subpct. 5) din Statut, din domeniile de competență ale Agenției este înregistrarea de stat a actelor de stare civilă și posesia fondului arhivistic național.

Agenția Servicii Publice nu recunoaște pretențiile înaintate de reclamant prin intermediul reprezentantului său, consideră cererea de chemare în judecată ca fiind inadmisibilă, neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă din următoarele considerente.

Cu referire la admisibilitatea prezentei acțiuni, Agenția Servicii Publice consideră că cererea de chemare în judecată înaintată de către Maceret Alexei prin intermediul avocatului Scutelnic Valeriu împotriva Agenției Servicii Publice urmează a fi declarată inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

Potrivit normelor procedurii acțiunii în contencios administrativ, pentru a formula o acțiune în contencios administrativ, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor condiții de fond și formă, a condițiilor pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ, inter alia respectarea competenței jurisdicționale, a termenului de prescripție, existența capacității procesuale de exercițiu, respectarea regulilor cu privire la forma și conținutul cererii de chemare în judecată, revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative, care constituie elementele definitorii ale acțiunii în contenciosul administrativ.

Obligația persoanelor de a-și exercita drepturile procesuale cu respectarea condițiilor pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ dau conținut ordinii de drept, astfel asigurându-se certitudinea și securitatea raporturilor juridice.

De asemenea și în raționamentele Curții Europene pentru Drepturile Omului se menționează că, dreptul de acces la justiție prin prisma normelor naționale și internaționale art. 6 CEDO, nu implică un acces nelimitat, ci cu realizarea condițiilor pentru aceasta. Justițiabilul fiind obligat să întreprindă anumite acțiuni, de fond și formă, inclusiv, să respecte termenul pentru aceasta. în caz contrar, se aplică sancțiunile corespunzătoare și intervine inadmisibilitatea acțiunii înaintate.

Prin prisma prevederilor art. 5, 10, 17, 189 și art. 207 Cod administrativ, invocă că, sesizarea instanței de judecată de către orice persoană care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termen legal o cerere, implică existența obligatorie a două condiții, și anume: existența vătămării unui drept recunoscut de lege a reclamantului și vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

În acest context, se atestă că unul dintre elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, reclamantul care înaintează acțiune in contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru întrunirea cerințelor de admisibilitate, revendicarea unui drept subiectiv propriu

căruia îi se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

Cu toate acestea, reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată, se constată faptul că de către reclamantul Maceret Alexei nu a fost prezentat niciun argument prin care să motiveze și să justifice explicit în plan procesual care sunt în concret drepturile acestuia atinse prin pretinsele acțiuni ale Agenției Servicii Publice, or, procedura de schimbare a numelui și/sau prenumelui nu este un drept absolut al unei persoane, ci o opțiune, prevederile căreia sunt strict reglementate în art. 49 și art. 50 din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, precum și în pct. 99-127 din Instrucțiunea nr. 4 din 21.01.2004 cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă aprobate prin Ordinul Departamentului Tehnologiilor Informaționale.

Cu privire la fondul cauzei, solicită respingerea acțiunii ca neîntemeiată în temeiul art. 224, alin. (1) lit. f) Cod administrativ, respectiv, cu referire la cererea prealabilă nr. M-167/24 din 01.03.2024 depusă de către Maceret Alexei prin intermediul avocatului Scutelnic Valeriu prin care a solicitat anularea răspunsului nr. 576 din 30.01.2024, emis de către Serviciul stare civilă Ciocana, mun. Chișinău referitor la refuzul soluționării cererii depuse privind schimbarea numelui de familie din „Maceret” în „Macheret”, comunică următoarele.

Prin prisma prevederilor art. 36 alin. (3) din Codul civil al Republicii Moldova, pct. 111 lit. e) din Instrucțiunea cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă nr. 4 din 21.01.2004 (publicată în Monitorul Oficial nr. 59-61 din 15.04.2005), pct. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 125/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, pârâtul argumentează că, datele cu caracter personal ale cetățenilor Republicii Moldova în actele de identitate se înscriu din documentele de stare civilă, ținându-se cont de regulile de transliterare, reglementate în prevederile Instrucțiunii cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă aprobate prin Ordinul Departamentului Tehnologiilor Informaționale nr. 4 din 21.01.2004 (publicată în Monitorul Oficial nr. 59-61 din 15.04.2005), precum și ale Regulilor privind scrierea numelui de familie și a prenumelui în documentele de stare civilă în urma schimbării, rectificării sau transliterării acestora (aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 566 din 26.05.2016, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 150 din 31.05.2016).

Conform datelor actului de naștere nr. 4057 din 28.06.1973 se atestă că numele titularului a fost înscris cu caracterele alfabetului chirilic în forma „Мачерет” și respectiv a fost transliterat corect în „Maceret”, conform normelor din Regulile privind scrierea numelui de familie și a prenumelui în documentele de stare civilă în urma schimbării, rectificării sau transliterării acestora.

Potrivit prevederilor pct. 13, 14 din Regulile enunțate, aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 566 din 26.05.2016, se stabilește că la redactarea numelor de familie și a prenumelor, în procesul de digitalizare a actelor de stare civilă, precum și a transliterării Ia cererea acestora, în cazul actelor de stare civilă întocmite în limba rusă, litera „ч” se redă prin litera „c”, înainte de literele „e” și „i” (Ceraru, Cerbii, Cernat etc.) și prin îmbinarea de litere „ci”, înainte de literele „o”, „u”, înainte de consoane și la sfârșit de cuvânt (Ciobu, Ciocîrlie, Ciuchitu, Ciubuc,

Cicalov, Clicico, Fomici etc.), respectiv transliterarea numelui „Мачерет” se efectuează prin digitalizarea și înscrierea corectă cu caracterele grafiei latine a numelui vizat în forma „Maceret”.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 49 și art. 50 din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, precum și a pct. pct. 99-127 ale Instrucțiunii cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă nr. 4 din 21.01.2004 (publicată în Monitorul Oficial nr. 59-61 din 15.04.2005), Serviciul stare civilă Ciocana, mun. Chișinău a respins întemeiat solicitarea persoanei privind schimbarea numelui, în lipsa unor motive temeinice strict prevăzute în pct. 108, 109 din Instrucțiunile menționate.

Din considerentele enunțate, cererea depusă de către Maceret Alexei la autoritatea publică pârâtă, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Argumentează că, prin prisma prevederilor pct. 108 și pct. 111 din Instrucțiunea nr. 4 din 21.01.2004 cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă, reieșind din normele legale stipulate supra, Maceret Alexei la depunerea cererii privind schimbarea numelui din „Maceret” în „Macheret” nu deținea niciun motiv temeinic în vederea schimbării numelui.

Astfel, Agenția Servicii Publice consideră că, Decizia Serviciului stare civilă Ciocana, mun. Chișinău (nr. 576 din 30.01.2024) privind respingerea cererii depuse de Maceret Alexei în vederea schimbării numelui acestuia, a fost emisă în corespundere cu normele legale aplicabile în domeniul schimbării numelui și/sau prenumelui. **(f. d. 49-54 Vol. I)**

<u>În cadrul dezbaterilor judiciare</u>, în temeiul art. 218 Cod administrativ al RM, art. art. 211, 213, și art. 233 Cod de procedură civilă al RM:

Reclamantul Maceret Alexei, reprezentat de către avocatul Scutelnic Valeriu, în ședința de judecată a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentantul autorității publice pârâte, Nacu Lilia, în ședința de judecată a solicitat declararea acțiunii ca fiind inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, în cazul în care instanța consideră că acțiunea este admisibilă, a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ ca fiind neîntemeiată, în baza circumstanțelor de fapt și drept expuse în referință.

<u>Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ:</u>

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ depuse la 21 martie 2024 îl constituie acțiunea depusă de Maceret Alexei împotriva Agenției Servicii Publice IP Departamentul stare civilă, privind anularea refuzului nr. 576 din 30 ianuarie 2024, a cărui legalitate și temeinicie a fost examinată în procedură prealabilă prin decizia din 15 martie 2024, comunicată prin scrisoarea nr. 01/M-167/24 din 15 martie 2024, cu obligarea admiterii cererii privind schimbarea numelui de familie din „Maceret” în „Macheret.

În drept, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, **drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.**

În temeiul art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, **orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a**

unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd **autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.**

În temeiul art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației cînd se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În temeiul art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În temeiul art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 CA – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este

indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, analizând materialele dosarului judiciar prin coroborare cu materialele dosarului administrativ, respectiv argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că, în prezenta cauză părțile nu au invocat, precum nici nu au probat prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, –

Nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura prealabilă de adresare în instanța de judecată, acțiunea a fost semnată și depusă personal de către reclamant, reprezentat de către avocatul împuternicit, iar reclamantul poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, –

Instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Maceret Alexei împotriva Agenției Servicii Publice IP Departamentul stare civilă, privind anularea refuzului nr. 576 din 30 ianuarie 2024, a cărui legalitate și temeinicie a fost examinată în procedură prealabilă prin decizia din 15 martie 2024, comunicată prin scrisoarea nr. 01/M-167/24 din 15 martie 2024, cu obligarea admiterii cererii privind schimbarea numelui de familie din „Maceret” în „Macheret, întrunește condițiile pentru admisibilitate unei acțiuni în contenciosul administrativ și respectiv, este pasibilă de examinare în fond.

Instanța de judecată respinge argumentele autorității publice pârâte întemeiate pe prevederile art. 17 și art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ al RM, or, prin prisma prevederilor art. 36 alin. (2) Cod civil al RM și a prevederilor art. art.49 alin.(2) din Legea privind actele de stare civilă nr. 100 din 26.04.2001, deoarece orice persoană care a împlinit vîrsta de 16 ani are dreptul să-şi schimbe numele de familie şi/sau prenumele, prin prisma prevederilor art. 17 Cod administrativ al RM reclamantul este în drept să revendice apărarea drepturilor și intereselor sale legitime pretinse a fi încălcate prin activitatea administrativă de respingere a cererii, respectiv, instanța de judecată consideră **legal și întemeiat să efectueze controlul judecătoresc asupra activității administrative desfășurate de autoritatea publică pârâtă** în condițiile stabilite de Lege.

Aprecierea instanței de judecată cu privire la **fondul acțiunii în contencios administrativ:** Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia **că este legal și întemeiat să respingă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ**, având în vedere argumentele reținute *infra.*

Obiectul juridic al acțiunii în contencios administrativ îl constituie cererea de chemare în judecată înaintată de Maceret Alexei împotriva Agenției Servicii Publice IP Departamentul stare civilă, privind anularea refuzului nr. 576 din 30 ianuarie 2024, *a cărui legalitate și temeinicie a fost examinată în procedură prealabilă prin decizia din 15 martie 2024,* comunicată prin scrisoarea nr. 01/M-167/24 din 15 martie 2024, cu obligarea admiterii cererii privind schimbarea numelui de familie din „Maceret" în „Macheret" – **care constituie acțiune în obligare exprimată prin anularea actului administrativ de respingere a solicitării și a deciziei adoptate în procedură prealabilă și obligarea pârâtului autorității publice să emită un act administrativ individual – prevăzută de art. 206 alin. (2) lit. a) Cod administrativ al RM.**

În drept, în temeiul art. 277 – 278 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionare în termen legal a unei cereri se poate adresa instanţei judecătoreşti competente pentru anularea actului, repunerea în drept şi repararea prejudiciului.

Acţiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanţele judecătoreşti respective conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepţiile și completările stabilite de legislaţia contenciosului administrativ.

În temeiul art. 195 Cod administrativ al RM, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art. 169–171.

În temeiul art. 224 alin. (1) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În temeiul art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În temeiul art.225 alin.(4) din Codul administrativ, alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sînt reglementate expres prin legi speciale.

În temeiul art. 93 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, (1) **fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția**, (2) prin derogare de la prevederile alin. (1), **fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale**, iar (3) reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Astfel, **în fapt**, *apreciind obiectiv explicațiile participanților la proces prin coroborare cu înscrisurile care constituie parte integrantă a dosarului administrativ și a dosarului judiciar*, pertinente și concludente pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor art. art. 117 – 122, art. 130 CPC, art. art. 22, 23, 93, 195 Cod administrativ, instanța de judecată constată următoarele circumstanțele de fapt:

În data de 18 ianuarie 2024 Maceret Alexei a înregistrat în „Registrul de evidență al corespondenței de intrare" cererea nr. 139 privind schimbarea numelui de familie din „MACERET" în „MACHERET". **(f. d. adm. 7-19)**

Prin decizia nr**. 576 din 30 ianuarie 2024** emis de Departamentul stare civilă Serviciul stare civilă Ciocana mun. Chișinău al Agenției Servicii Publice, solicitantul a fost informat despre faptul că cererea nr.139 din 18.01.2024, referitor la schimbarea numelui de familie din „Maceret" în „Macheret" nu poate fi satisfăcută din următoarele motive: Numele de familie se dobândește prin efectul filiației și se modifică prin efectul schimbării stării civile sau prin procedură administrativă în baza cererii de schimbare a numelui de familie, în condițiile prevăzute de lege; Schimbarea numelui nu este un drept absolut al persoanei fizice; Schimbarea numelui de familie nu se permite în cazurile cînd se solicită transliterarea acestora cu caractere latine în baza regulilor ortografice ale unei limbi străine sau cu utilizarea unor semne diacritice. **(f. d. adm. 6)**

În data de 01 martie 2024 solicitantul a depus cerere prealabilă la Agenția Servicii Publice, solicitând anularea deciziei contestate, iar **prin decizia Agenției Servicii Publice nr. 0l/M-167/24 din 15 martie 2024,** a fost soluționată și respinsă cererea prealabilă. **(f. d. adm. 1-5)**

În drept**, cu titlu de norme generale**, în temeiul art. 36 alin. (2) Cod civil al RM, orice persoană fizică are dreptul la numele stabilit sau dobîndit potrivit legii, iar conform alin.(3) al aceluiași articol, numele de familie se dobîndește prin efectul filiației și se modifică prin efectul schimbării stării civile, în condițiile prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art.49 din Legea privind actele de stare civilă nr. 100 din 26.04.2001: (1) **Persoana care a împlinit vîrsta de 16 ani are dreptul să-şi schimbe numele de familie şi/sau prenumele.** (2) Cererea de schimbare a numelui şi/sau a prenumelui se depune la organul stare civilă în a

cărui rază teritorială îşi are domiciliul solicitantul. (3) Schimbarea numelui de familie şi/sau a prenumelui se înregistrează de către organul stare civilă, întocmindu-se actul respectiv; (6) Modul de examinare a cererii de schimbare a numelui de familie şi/sau a prenumelui se stabileşte de "Ministerul Justiţiei"

În conformitate cu prevederile art. 50 din Legea privind actele de stare civilă nr. 100 din 26.04.2001, care reglementează modul de înregistrare a schimbării numelui de familie și/sau a prenumelui: (1) Cererea de schimbare a numelui de familie şi/sau a prenumelui se examinează de către organul stare civilă în termen de 2 luni din ziua depunerii actelor necesare. Dacă există motive întemeiate (primirea cu întîrziere a copiilor de pe actele de stare civilă necesare pentru organizarea dosarului, a avizului poliţiei etc.), persoana responsabilă din cadrul organului de stare civilă poate prelungi acest termen pînă la 3 luni. (2) Dacă actele de stare civilă care urmează a fi rectificate în legătură cu schimbarea numelui de familie şi/sau a prenumelui nu s-au păstrat, organul stare civilă va soluţiona problema în cauză numai după reconstituirea, în modul stabilit, a actelor pierdute.

(3) Dacă în actele de stare civilă anexate la cererea de schimbare a numelui de familie şi/sau a prenumelui vor fi identificate contradicţii, date incorecte, acestea urmează a fi înlăturate şi/sau rectificate în modul stabilit. (4) Dacă există necesitatea reconstituirii sau rectificării actelor de stare civilă, termenul prevăzut pentru examinarea cererii de schimbare a numelui de familie şi/sau a prenumelui va fi prelungit, ţinîndu-se cont de termenele stabilite pentru reconstituirea şi rectificarea actelor.

(5) După examinarea dosarului cu privire la schimbarea numelui de familie şi/sau a prenumelui, persoana responsabilă din cadrul organului de stare civilă întocmeşte, în două exemplare, concluzia respectivă, care urmează a fi aprobată de către Agenţia Servicii Publice. După aprobarea concluziei, se va întocmi actul de stare civilă respectiv. (6) Dacă cererea de schimbare a numelui de familie şi/sau a prenumelui este respinsă, organul stare civilă, la cererea solicitantului, va comunica în scris motivul respingerii. Actele anexate la cerere vor fi restituite solicitantului.

În continuare, **cu titlu de norme de drept speciale,** este întemeiat a reține că, în temeiul prevederilor pct. 111 lit. e) din Instrucțiunea cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă nr. 4 din 21.01.2004 (publicată în Monitorul Oficial nr. 59-61 din 15.04.2005*), schimbarea numelui de familie și/sau prenumelui nu se permite în cazurile când se solicită transliterarea numelui de familie și/sau prenumelui cu caractere latine în baza regulilor ortografice ale unei limbi străine sau cu utilizarea semnelor diacritice*.

În conformitate cu prevederile pct. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 125/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, datele cu caracter personal ale cetățenilor Republicii Moldova în actele de identitate se înscriu din documentele de stare civilă, ținându-se cont de regulile de transliterare, reglementate în prevederile Instrucțiunii cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă aprobate prin Ordinul Departamentului Tehnologiilor Informaționale nr. 4 din 21.01.2004 (publicată în Monitorul Oficial nr. 59-61 din 15.04.2005), precum și ale Regulilor privind scrierea numelui de familie și a prenumelui în documentele de stare civilă în urma

schimbării, rectificării sau transliterării acestora (aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 566 din 26.05.2016, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 150 din 31.05.2016).

Astfel, conform datelor actului de naștere nr. 4057 din 28.06.1973 se atestă că numele titularului Maceret Alexei a fost înscris cu caracterele alfabetului chirilic în forma „Мачерет” și respectiv a fost transliterat corect în „Maceret”, conform normelor din Regulile privind scrierea numelui de familie și a prenumelui în documentele de stare civilă în urma schimbării, rectificării sau transliterării acestora.

Potrivit prevederilor pct. 13, 14 din Regulile enunțate, aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 566 din 26.05.2016, se stabilește că la redactarea numelor de familie și a prenumelor, în procesul de digitalizare a actelor de stare civilă, precum și a transliterării Ia cererea acestora, în cazul actelor de stare civilă întocmite în limba rusă, litera „ч” se redă prin litera „c”, înainte de literele „e” și „i” (Ceraru, Cerbii, Cernat etc.) și prin îmbinarea de litere „ci”, înainte de literele „o”, „u”, înainte de consoane și la sfârșit de cuvânt (Ciobu, Ciocîrlie, Ciuchitu, Ciubuc, Cicalov, Clicico, Fomici etc.), respectiv transliterarea numelui „Мачерет” se efectuează prin digitalizarea și înscrierea corectă cu caracterele grafiei latine a numelui vizat în forma „Maceret”.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 49 și art. 50 din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, precum și a pct. pct. 99-127 ale Instrucțiunii cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă nr. 4 din 21.01.2004 (publicată în Monitorul Oficial nr. 59-61 din 15.04.2005), instanța de judecată concluzionează asupra faptului că Serviciul stare civilă Ciocana, mun. Chișinău legal și întemeiat a respins cererea depusă de Maceret Alexei privind schimbarea numelui, respectiv este legală și întemeiată decizia autorității publice pârâte prin care a fost examinată și respinsă cererea prealabilă.

În același context, instanța de judecată reține că, în temeiul prevederilor pct. 108 din Instrucțiunea nr. 4 din 21.01.2004 cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă**, numele de familie și/sau prenumelui pot fi schimbate numai în baza următoarelor motive temeinice:** a) pronunțarea dificilă, dacă acestea sunt formate din expresii indecente, lipsite de eufonie, ridicole, precum și dacă au fost transformate (schimonosite) prin traducere;

b) dorința de a avea numele de familie și/sau prenumele corespunzător naționalității solicitantului; c) solicitarea unui nume de familie simplu în locul numelui de familie dublu;

d) dorința persoanei de a avea același nume de familie ca și numele de familie al soțului sau să alăture la numele de familie al său numele de familie al soțului, în cazul când nu a făcut-o la căsătorie;

e) dorința de a reveni la numele de familie al său de până la căsătorie în cazul când nu a făcut-o la divorț;

f) dorința de a purta numele de familie al tatălui (mamei) vitreg sau altei persoane, care a participat la educația solicitantului;

g) alte motive, dacă acestea vor fi recunoscute întemeiate, fapt care va fi descris detaliat în încheierea respectivă de către OSC.

În corespundere cu pct. 111 din Instrucțiunea nr. 4 din 21.01.2004 cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă, schimbarea numelui de familie și/sau prenumelui nu se permite în cazurile când: a) solicitantul și-a ales un nume de familie și/sau prenume ce se pronunță dificil sau ridicol; b) solicitantul este urmărit penal sau are antecedente penale și nu este reabilitat; c) în rezultatul schimbării numelui de familie prin conexare acesta va deveni compus din trei nume de familie;

d) solicitantul este o persoană căsătorită și numele de familie, schimbarea căruia se solicită, îl poartă după căsătorie și soțul solicitantului, care refuză să depună concomitent cerere de schimbare a numelui de familie; e) se solicită transliterarea numelui de familie și/sau prenumelui cu caractere latine în baza regulilor ortografice ale unei limbi străine sau cu utilizarea semnelor diacritice.

Astfel, având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, instanța de judecată ajunge la concluzia să respingă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Maceret Alexei împotriva Agenției Servicii Publice IP Departamentul stare civilă, privind anularea refuzului nr. 576 din 30 ianuarie 2024, cu obligarea admiterii cererii privind schimbarea numelui de familie din „Maceret" în „Macheret".

În ceea ce privește argumentele reclamantului întemeiate pe pretinsa apreciere subiectivă a circumstanțelor de fapt constatate de autoritate, instanța de judecată ajunge la concluzia că argumentele părții reclamante în acest sens sunt întemeiate pe interpretarea eronată a normelor de drept material aplicabile.

Or, în temeiul art. 137 Cod administrativ: (1) În exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință **în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală**, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. (3) **Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.** (4) Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

Astfel, se constată că, reieșind din circumstanțele cauzei, autoritatea publică pârâtă a aplicat Legea, discreția sa reducându-se la alegerea consecinței juridice, respectiv, soluției legale, tratarea neidentică a stărilor de fapt având un motiv obiectiv, stabilit de Lege.

La fel, în conformitate cu art. 225 alin. (2) Cod administrativ, verificând exercitarea de către autoritatea publică a dreptului discreționar, instanța de judecată constată că, la examinarea cererii solicitantului privind schimbarea numelui, autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante, a respectat limitele legale și a acționat conform scopului acordat prin lege.

Instanța concluzionează asupra faptului că, activitatea administrativă efectuată de autoritatea publică pârâtă este una legală și întemeiată, fiind efectuată

în conformitate cu prevederile legislației și, deoarece instanța nu a constatat admiterea de încălcări la emiterea actului administrativ prin care a fost respinsă cererea solicitantului, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată și nefiind combătută prin probe pertinente și concludente de către partea reclamantă, instanța de judecată constată că nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–b) alin. (1) al art. 224 Cod administrativ al RM.

Având în vedere faptul că instanța de judecată s-a expus asupra argumentelor de principiu invocate de partea reclamantă, în rest, instanţa de judecată respinge argumentele reclamantului, reprezentantului reclamantului și consideră că nu este necesar să răspundă la fiecare în parte, acestea fiind vădit neîntemeiate şi inadmisibile, ori, în sensul jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deşi articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II).

Întinderea obligaţiei de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII, inclusiv hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în pricina Fomin v. Moldova, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

În concluzie, **ținând cont de circumstanțele constatate și normele de drept reținute supra, întru respectarea principiului legalității procesului judiciar și respectiv, al dreptului la un proces echitabil, cu respectarea limitelor controlului judecătoresc,** deoarece actele administrative individuale prin care a fost respinsă cererea solicitantului și decizia de soluționare a cererii prealabile sunt legale și prin acestea reclamantul nu este vătămat în drepturile sale**, instanța de judecată ajunge la concluzia să respingă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ** înaintată de înaintată de Maceret Alexei împotriva Agenției Servicii Publice IP Departamentul stare civilă, privind anularea refuzului nr. 576 din 30 ianuarie 2024, cu obligarea admiterii cererii privind schimbarea numelui de familie din „Maceret” în „Macheret” – **deoarece nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e) Cod administrativ al RM.**

Compensarea cheltuielilor de judecată:

În temeiul art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, aplicabil prin prisma art. 195 Cod administrativ, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată, context în care, deoarece acțiunea în contencios administrativ se respinge, se constată că, nu există temei de compensare a cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. art. 236, art. 238 – 241, art. art. 277 – 278 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, art. 224 alin. (1) lit. f), art. 225, 226 și art. 232 Cod administrativ al Republicii Moldova**,** în urma deliberării, instanța de judecată, –

H o t ă r ă ș t e:

A **respinge acțiunea în contencios administrativ –** înaintată de Maceret Alexei împotriva Agenției Servicii Publice IP Departamentul stare civilă, privind anularea refuzului nr. 576 din 30 ianuarie 2024, cu obligarea admiterii cererii privind schimbarea numelui de familie din „Maceret" în „Macheret" – **ca fiind neîntemeiată**.

Se explică că, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 45 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de apel depuse în termen sau în termen de 45 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri de motivare a hotărîrii. Cererea de motivare a hotărîrii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, în temeiul art. 226 alin. (2) Cod administrativ al RM.

Hotărârea este cu drept de atac la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile calculate de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței, judecător – Elena Bolocan

Copia corespunde originalului,

Judecător Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jc.instante.justice.md.